

BARĆ FILM FESTIWAL

21-24.11.2019 MDK
BARCIN

Scenariusz lekcji do filmu animowanego *Tajemnica kwiatu paproci* (reż. Tadeusz Wilkosz, Polska 2004)

Autorka: Kinga Sibilska – magister historii sztuki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, absolwentka studiów podyplomowych z zakresu pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej w Collegium Da Vinci. Obecnie pracuje w Dziale Edukacji w Muzeum Narodowym w Poznaniu.

Temat zajęć: Ratujmy środowisko!

Czas realizacji: 1 blok zajęć

Grupa wiekowa: klasy I-III szkoły podstawowej

Cele operacyjne:

Uczeń/uczennica:

- zna zagrożenia związane z zanieczyszczeniem środowiska,
- segreguje odpady, dba o własne środowisko,
- współpracuje z kolegą/koleżanką, konstruuje i realizuje swoje/wspólne projekty,
- ustala kolejność zdarzeń, wzajemną ich zależność, dobiera stosowną formę komunikacji werbalnej i artystycznej.

Formy i metody pracy: rozmowa kierowana, praca grupowa, praca projektowa, praca plastyczna

Materiały dydaktyczne:

- kadry z filmu (patrz: załącznik)
- tablica korkowa i pinezki lub tablica magnetyczna i magnesy
- worki na śmieci (jeśli to możliwe – w różnych kolorach) i rękawiczki,
- 4 kartony do zbierania „czystych” śmieci,
- materiały recyklingowe (wszelkie słomki, plastiki, druczki, sznurki, rurki po papierach toaletowych i ręcznikach, butelki, wszystko, co można wtórnie wykorzystać), taśmy klejące, nożyczki

Przebieg zajęć:

1) Wstęp – odtwarzamy filmową fabułę

Nauczyciel przeprowadza podział klasy na 5 grup. Każda otrzymuje jeden kadr z filmu (załącznik). Zadaniem każdej grupy jest przyjrzenie się zdjęciu i opisanie filmowego wydarzenia, które przedstawia. Grupa zastanawia się, z jaką sytuacją w filmie wiąże się to zdjęcie, co się zdarzyło w tej scenie, kiedy miała ona miejsce. Następnie cała klasa ustala kolejność fotografii i scen. Każda grupa (w odpowiedniej kolejności) prezentuje swoje zdjęcie i krótko streszcza historię, której ona dotyczy. Następnie przytwierdza zdjęcie do tablicy. Klasa może wspólnie dopowiedzieć, co wydarzyło się pomiędzy tymi scenami. Na koniec zadania nauczyciel krótko podsumowuje wszystkie zebrane wiadomości.

2) Rozmowa kierowana – kwiat paproci

Nauczyciel, wskazując na zdjęcie nr 2 (załącznik; *Malutka znajduje kwiat paproci*) rozpoczyna rozmowę, która ma sprowokować do myślenia i uruchomić wyobraźnię dzieci, np.:

- Kto pamięta, dlaczego kwiat paproci jest wyjątkowy? Co się dzieje, gdy jakiś szczęśliwiec go znajdzie? Czy pamiętacie, dlaczego Malutkiej się to udało? Jakimi dobrymi cechami charakteru się wykazała? → Uczniowie przypominają jej dobre cechy, np. życzliwość, wrażliwe serce, koleżeństwo.
- Malutka wykorzystwała czarodziejski dar, by pomóc innym. A co by było, gdybyście Wy odnaleźli taki magiczny kwiat paproci? O co byście poprosili? → Uczniowie dostają chwilę, aby pomyśleć, a następnie ochotnicy mają możliwość wypowiedzenia swojego marzenia.
- Dlaczego Malutka marzyła, o tym, by zniknęły wszystkie śmieci? Czy śmieci są niebezpieczne? Czy pamiętacie, co mówiły zwierzęta w lesie? → Warto przypomnieć z klasą filmowe motywy: zatrute pędraki, ciężką pracę dziecięcia w odratowywaniu drzew, trującą wodą w stawie itd.
- Jak myślicie, czy marzenie Malutkiej – „żeby zniknęły wszystkie śmieci” – jest możliwe do spełnienia? Co MY możemy zrobić, aby zatrzymać falę zaśmiecania środowiska? → Dzieci mogą wypowiadać swoje propozycje, nauczyciel dopowiada (np. segregacja śmieci, korzystanie z pojemników, worków i butelek wielorazowego użytku, podczas zakupów – wybieranie produktów w ekologicznych opakowaniach, robienie przemyślanych zakupów itp.).

3) Zadanie – segregacja śmieci

Nauczyciel zapisuje na tablicy zapisujemy hasło „ŚMIECI”. Wraz z uczniami ustala kategorie odpadów (papier, odpady organiczne, szkło, plastik/tworzywa sztuczne, pozostałe/inne/zmieszane). Dzieci dopisują do hasła na tablicy kategorie w formie diagramu-słoneczka.

4) Zadanie w ramach aktywności na wolnym powietrzu

Klasa dzieli się na grupy 5-osobowe. Każdy w grupie wybiera jeden kolor (jeśli uczniowie będą mieli problem z wyborem kolorów, nauczyciel może zaproponować losowanie kredek o właściwych kolorach): brązowy, żółty, niebieski, zielony lub czarny. Kolory odpowiadają danej kategorii śmieci (zgodnie z barwami kontenerów: brązowy – odpady organiczne, żółty – tworzywa sztuczne, niebieski – papier, zielony – szkło, czarny – odpady zmieszane). Kolory można dopasować również całym grupom (a nie pojedynczym uczniom w obrębie jednego wielokolorowego zespołu)

Klasa wybiera się na sprzątnięcie okolic szkoły (boisko, park, las lub inny teren zielony, szkole podwórko). Każda osoba w grupie będzie odpowiedzialna za śmieci swojej kategorii. Zespoły otrzymują worki i rękawiczki. Każdy zespół sprząta wydzielony teren wspólnie, ale też każda osoba sama musi pamiętać o swojej kategorii i czuć się za nią odpowiedzialna. Zadanie to można zaplanować na dłuższą wycieczkę.

5) Warsztat plastyczny – jak kreatywnie wykorzystać śmieci?

Przygotowanie:

Nauczyciel ustala z dziećmi, że przez najbliższy tydzień każde z nich zbiera śmieci po produktach, które zużyje (np. plastikowe butelki, pojemniki po jogurtach, itd...) lub że cała klasa w trakcie zajęć, zamiast wyrzucać śmieci do klasowego kosza, będzie segregować je (po wcześniejszym ich wyczyszczeniu, jeśli będzie ono konieczne) w przygotowanych i opisanych odpowiednio kartonach. Zebrane przez kilka dni śmieci (oczywiście, poza organicznymi!) posłużą za materiał plastyczny podczas warsztatu.

Zadanie warsztatowe:

Marzenie Malutkiej jest trudne do realizacji, wielu ludzi i tak będzie bezmyślnie wyrzucać śmieci, ale może... gdyby w lesie znaleźli się strażnicy, którzy byliby zawsze gotowi do obrony? Albo maszyny, które przerabiałby wyrzucone śmieci w coś zupełnie nowego, to może udałoby się spełnić jej życzenie?

Z zebranych materiałów recyklingowych dzieci (samodzielnie, w parach lub małych grupach) stwarzają – do wyboru:

- strażnika lasu – który musi mieć odpowiedni wygląd i wyposażenie (warto zachęcić dzieci do uruchomienia wyobraźni i zastanowienia się, jakich narzędzi potrzebowałby taki strażnik do sprzątania lasu czy przetwarzania w coś innego; jaką mógłby mieć „specjalizację” – np. Szklarzak zajmowałby się szklanymi odpadami, Makulatur – papierkami itp.; jak jego strój odpowiadałby funkcji, jaką sprawuje w lesie?),
- czarodziejskie narzędzie lub maszynę, która przetwarza materiały śmieci wybranej kategorii w coś zupełnie innego, np. przydatnego w życiu lasu (jakie działałyby w tej maszynie mechanizmy; jakie musiałaby mieć elementy; czym byłaby napędzana?),
- pomoce dla zwierząt w lesie już zanieczyszczonym – narzędzie, które pomoże oczyszczać, odtruwać wodę; coś, co uleczy pędraki; pomoc dla zmęczonego dzięcioła, który nie nadąza wydziobywać robaków z drzew.

Podsumowanie:

Każda grupa/osoba przedstawia swój pomysł, opowiada o swojej pracy – jak przebiegała, co było przyjemne, co było trudne i jak sobie z daną trudnością poradziła.

Nawiązując do fabuły filmu nauczyciel mówi, że skoro zabawki ożywają, to kto wie, czy i stworzeni przez nas strażnicy nie będą czasem chronić naszego szkolnego podwórka, czy parku, gdy tylko wyjdziemy ze szkoły...?

Niezależnie od tego, musimy pamiętać, żeby dbać o nasze środowisko, podnosić śmieci, jeśli widzimy, że leżą na trawniku, czy gdziekolwiek indziej, nawet jeśli to nie my je zostawiliśmy. Sortując śmieci możemy jeszcze raz wykorzystać materiał (np. z makulatury powstają nowe zeszyty albo papier toaletowy), bez konieczności wykorzystywania nowego tworzywa!

ZAŁĄCZNIK

1 – wakacje w przedszkolu

2 – Malutka znajduje kwiat paproci

3 – walka ze śmieciowiskiem

4 – pułapka

5 – Malutka wypowiada życzenie

6 – powrót do przedszkola